

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950 június 8. csütörtök. A B A 4 L E J

VII. ÉVFOLYAM, 131. SZAM.

Joszf Visszarionovics Sztálinnak a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének

Moszkva-Kremli

DRÁGA JOSZIF VISSZARIONOVICS SZTÁLIN!

Mi, a bukaresti békeharcbizottságok tagjai és más békeharcosok, akik a Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottságának hívására összegyűltünk, abból az alkalomból, hogy a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága felhívására az aláírások gyűjtése befejeződött, meleg üdvözlőnként küldjük Önnek, a népek békeharca szeretett vezetőjének.

Szeretett hazánk 10.048.670 állampolgára írta alá ezt a felhívást. Egész dolgozó népünk, országunk minden becsületes embere követelte az atomfegyvernek, mint a népek elnyomására és megsemmisítésére szolgáló fegyvernek betiltását és annak a kormánytól háborús bűnösség nyilvánítását, amely más ország ellen először alkalmazta az atomfegyvert.

A békefelhívás aláírásával elismerésüket és szeretetüket fejezték ki a dicsőséges Szovjetunió iránt, mint olyan ország iránt, amely bár maga is rendelkezik atomenergiával, de állandó harcot folytat, nehogy ezt az élet- és civilizáció megsemmisítésére használják fel, bebizonyítva ezzel is békeakarátát.

Drága Joszf Visszarionovics Sztálin!

A szovjet nép csodálatos példáját látjuk magunk előtt, amelyik az emberiséget megmentette a fasiszta rabiga borzalmaitól és ma is azért küzd, hogy újabb világháború borzalmaitól megvédjen — és ezennel még határozottabban folytatjuk a harcot a béke megvédéséért.

A népek hatalmas békeharca megsemmisíti az angol-amerikai imperialisták kéményköveinek mesterkedéseit és a hóhér Tito fasiszta mesterkedéseit, aki betiltotta Jugoszláviában a békefelhívás terjesztését és aláírását.

A Szovjetunió vezette hatalmas békétábor erői legyőzhetetlenek. Arra pedig, aki Hitler nyomdokain halad, ugyanaz a sors vár, mint Hitlerre.

Fáradhatatlanul dolgozunk szeretett hazánknak, a békétábor aktív tényezőjének megszilárdításán.

Szüntelenül népszerűsítjük a lángeszű Sztálin vezette Szovjetunió békepolitikáját.

Nem szününk meg teleplezni az angol-amerikai imperialisták háborús uszításait és aljas eszközeiket, mint Tito-Rankovics fasiszta bandáját és a jobboldali szociáldemokratákat.

A Béke Hívei második Világkongresszusa körül a békeharcban való aktív részvételre mozgósítjuk hazánk valamennyi becsületes polgárát. Azzal a biztos tudattal megyünk előre, hogy igaz ügyünk, amelyért harcolunk, a béke nagyszerű ügye győzedelmeskedik, mert a békeharcosok élén a nagy Sztálin vezette nagyszerű Szovjetunió áll.

A Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottságához

Páris

KEDVES BARÁTAINK!

Országunkban véget ért az aláírási akció arra a felhívásra, amelyet a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának stockholmi ülésén készített el.

A Román Népköztársaság 10.048.670 állampolgára írta alá a felhívást és kifejezte ezzel a világ összes békehíveinek oldalán szilárd akaratát, hogy megvédje a békét. Határozottan követelték az atomfegyvernek, mint támadó fegyvernek betiltását és azt, hogy nyilvánítsák háborús bűnösséget az atomfegyvert használó országok ellen.

Mi, a bukaresti békeharcbizottságok tagjai és a békéért folytatott harc más tevékeny résztvevői, akik összegyűltünk a Román Népköztársaság állandó békevédelmi bizottságának gyűlésére, harsány üdvözlőnként küldjük.

Egyben kifejezzük szolidaritásunkat Frederic Joliot Curievel, a nagy tudóssal, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának elnökével, valamint Eugénie Cotton asszonnyal, a Bizottság elnökövel és mindazokkal a békeharcosokkal, akiket üldöznek az angol-amerikai imperializmusnak alávetett kormányok.

Még jobban fokozni fogjuk a békeharcot, hogy megakadályozzuk a háborús uszító angol-amerikai imperialisták és mocskos ügynökeik bűnös terveit. Ezen ügyünk Jugoszlávia fasiszta gaullettere, Tito, aki megtiltotta a felhívás közzétételét és aláírását Jugoszláviában.

Egész népünket mozgósítani fogjuk a Béke Hívei második Világkongresszusa köré. E célból a Világkongresszus tiszteletére megszervezzük országunk békeharcbizottságának kongresszusát.

Megragadhatatlan elhatározásunk, hogy megvédjük az emberiség legdrágább kincsét, a békét. Megragadhatatlan a mi hitünk is igaz ügyünk ügyében.

A háborús uszító aljas terveit megghusíthatja a békétábor ereje, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió áll és az egész világon a béke híveinek egyre erőteljesebb harca.

Ne engedjük, hogy az angol-amerikai imperialisták az emberiség gyilkosai és az emberi civilizáció sírásói legyenek.

Harca fel határozottan és egységesen a béke megvédésére.

AZ AGITATOROKNAK MEG KELL GYŐZNIÜK A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEKET, HOGY A BEGYŰJTÉSRE VALÓ ALAPOS FELKÉSZÜLÉSSEL A NAGYOBB TERMÉST BIZTOSÍTSJÁK, NÖVELIK KERESETÜKET, JAVITJÁK ÉLETÜKET.

HA TÖBB MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNY VAN, AKKOR TÖBB AZ IPARCIKK, TÖBB A TRAKTOR, A VETŐGÉP, A CSEPLŐGÉP. HA A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEK A VÁROSNAK TÖBB ÉLELMISZERT ADNAK, TÖBB IPARI NÖVÉNYT, AKKOR CSERÉBE A SZÖVETKEZETEK UTJÁN TÖBB RUHÁT, LABELLET, PETRÓLEUMOT, SÖT ÉS MÁS SZÜKSÉGES IPARI TERMÉKET KAPNAK.

A RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának határozata a békeharc további kibontakozásáról

A Román Népköztársaság Állandó Békebizottsága hétfőn, június 5-én ülést tartott. Az ülésen Mezincescu Florica elvtársnő beszámolt a Béke Hívei Állandó Bizottsága felhívásával kapcsolatos mozgalom lefolyásáról és eredményeiről. A továbbiak során az ülés résztvevői megbeszélték a Béke Hívei mozgalomának kifejlesztésére és fokozására szükséges tennivalókat országunkban. A RNK Állandó Békebizottsága e kérdéssel kapcsolatban a következő határozatot hozta:

HATÁROZAT:

A RNK békeharcbizottságai kongresszusának összehívása szeptember első felében.

A kongresszus előkészítése és a kongresszus is hatalmas megnyilvánulása kell hogy legyen a népkarantnak, hogy megvédje az emberiség legnagyobb értékét: a békét.

A kongresszus előkészítése és a kongresszus beilleszkedik majd a Béke Hívei második Világkongresszusának előkészületeibe.

Ennek érdekében:

1. A békeharcbizottságoknak feladatuk a felvilágosító munka fokozása, külön figyelmet szentelve a falusi lakosságnak, különösen az asszonyoknak, a városokban pedig a háziasszonyoknak, a hívőknek és azoknak a közéleti személyiségeknek, akik még nem kapcsolódtak be a békéért folyó harcba.

Ennek a felvilágosító munkának legfontosabb formája az embertől-emberig, háztól-házig történő meggyőzés. Emellett: nem szabad elhanyagolni a többi szervezési formákat mint: értekezletek és megbeszélések rendezését, jelszavak és karikatúrák kiragasztását, ujság, falújság és utcai ujságon cikkek közlését stb.

Az ellenséges elemeket — volt földbirtokosokat, kisajátított kapitalistákat és rémhírtérjesztő kulákokat, akik megkísérelték, hogy a becsületes honpolgárokat visszatartsák a béke felhívás aláírásától, le kell lepenni, mint a háborús uszítók ügynökeit országunkban.

2. A békeharcbizottságok tevékenyen részt vesznek a női tömegeknek, a Romániai Demo-

krata Nők Szövetsége kongresszusára való mozgósításban. A kongresszus új és jelentős alkalom lesz arra, hogy népünk kifejezhesse határozott szándékát, hogy megvédje a békét. A békeharcbizottságok arra használják ezt az alkalmat, hogy a nőket még tevékenyebb munkára vonják be a bizottságok keretében.

3. A megyei békeharcbizottságokat kiegészítik azokkal az elemekkel, amelyek kiváltképpen kitűntek a béke hívei világkongresszusa állandó bizottságának felhívására való aláírás-gyűjtésben.

4. A Román Népköztársaság állandó békevédelmi bizottsága román nyelven kiadja a „Partizanii Paci” című folyóiratot, a béke hívei világkongresszusa állandó bizottságának lapját.

A Román Népköztársaság állandó békevédelmi bizottsága kiadja a „Buletinul Comitetelor de lupta pentru pace” című kiadványt, amely az országunk békeharcbizottságai közti tapasztalatsere lapja lesz.

A Román Népköztársaság állandó békevédelmi bizottsága mintegy 30 táblából álló kiállítás megszervezését biztosítja, amely a népek békeharcból ábrázoló jeleneteket; továbbá a háborúra uszítókat teleplező karikatúrákat, összesen 3000 példányban. Biztosítani fogja ezen kívül, hogy a sajtóban, rádióban és a rendelkezésre álló bármilyen eszközzel népszerűsítse a világ minden országának békeharcát, hogy a békeharcbizottságok felhasználhassák ebben a harcban összegyűjtött tapasztalatokat.

5. A békeharcbizottságoknak meg kell kezdeniük a kongressz-

szusra való készülődést, hogy júliusban minden vállalatban, intézményben, iskolákban, város- és falunépgyűlést szervezhessenek. Ezeket a gyűléseket küldöttek választanak a békeharcbizottságok járási és városi értekezleteire. A járási és városi értekezleteken megválasztják a békeharcbizottságok megyei értekezletére a küldötteket.

Ezeket az értekezleteken választják meg a Román Népköztársaság békeharcbizottságainak kongresszusára a kiküldötteket, akiknek megbízólevelet adnak. Ebből ki kell tünjön a képviselt békehívek száma és a küldött kongresszusi megbízása. A járási, városi, megyei és a kongresszusi küldöttek a békeharcbizottságok legjobb férfi és női tagjai közül válnak legyőzhető, olyanok, akik kitűntek a békefelhívásra való aláírás-gyűjtésben és a békeharcbizottságok egyéb tevékenységében.

6. A megyei járási, városi, városnegyedi vagy kerületi vállalati, intézményi, iskolai és falusi békeharcbizottságok e határozat alapján és tevékenységük konkrét feltételeit tekintetbe véve munkatervet kell, hogy készítsenek és ez a terv egész tevékenységük alapja kell legyen.

7. A Román Népköztársaság békeharcbizottságainak kongresszusára meghívják a Béke Hívei Állandó Bizottságának képviselőit, a Szovjetunió békevédelmi bizottságának küldöttségét és más országok békehíveinek küldöttségét.

A Román Népköztársaság békeharcbizottságának kongresszusa eképpen összegezni fogja majd, a békéért vívott harc során országunkban szerzett tapasztalatokat és a Szovjetunióval élükön a békéért küzdő népek tapasztalataiból okulva, megállapíthatja népünk további akcióprogramját abban a harcban, amelyet a béke nagy világharcja keretében a békéért vív.

A kolozsvári gépközpont dolgozói az aratás és a cséplés sikeréért

KOLOZSVAR. — A kolozsvári gépközpont dolgozói nagy lendülettel készülnek a terménybetakarításra. Szamos, Beszterce, Kolozs, Torda és Maros megye traktorállomásainak gépeit javítják. A gépközpont alaposan megszervezte a munkát. Minden traktorállomásra ellenőroket küldött ki, akik felülvizsgálják a traktorok és cséplőgépek állapotát s ellenőrzik a javítási munkálatokat. A nagyobb javítást igénylő gépeket Kolozsvárra, a központra hozzák, ahol elsőrendű szakemberek végzik el a szükséges munkálatokat.

A gépközpontokon a legutóbbi napokig az alábbi mértékig teljesítették a javításokat:

A besztercei gépközponton 18 traktorból 13-at, a dési gépközponton 27-ből 24-et, a gyéresi traktorállomáson 27-ből 7-et, a bonchidai gépközponton 19-ből 18-at, a marosvásárhelyi gépközponton pedig 24 traktorból 13-at javítottak meg. A cséplőgépjavitások a következőképpen állanak:

A besztercei gépközponton 30-ból 17-et, a gyéresi gépközponton 10-ből 6-ot, a bonchidai

gépállomáson 12-ből 8-at, a marosvásárhelyi gépközponton 22-ből 16-ot javítottak meg. A dési gépközpont cséplőállományából egyetlen darab sem szorul javításra, valamennyi új gép, amelyeket most állítanak először munkába.

Szatmár megyében befejezték az első kapálást

SZATMÁR. — (Tudósítónk telefonjelentése.) A szatmármezei dolgozó földművesek szombaton, július 3-án befejezték az első kapálást a későn vetett dohányterületeken és a paprikán kívül, ahol 45,7 illetve 72,4 százalékban teljesítették a kapálási munkálatokat. A második kapálás rohamos ütemben folyik. A tengeri kapálását 20,7, a napraforgó 39,2, a burgonya 47,5, a tök 28,7, a mák 85,1, a takarmányrépa 49,1, a hagyma 40,3,

a fohagyma 100, a bab 46,6 és egyéb kerti növények második kapálását 14,8 százalékban végezték el. A gyomirtást közel 100 százalékban teljesítették.

A fenti eredmények előréhez hozzájárult a hazafias munkaversenyek kiszélesítése, amely kielégítő eredményekhez vezetett. A kapálási munkálatokkal azok a járási maradtak le, ahol nagyobb területen dohányt és paprikát ültettek.

Népek harca a békéért

Százezer ember vett részt az Olasz Köztársaság
évfordulójának ünnepein

RÓMA. — (Agerpres.) Junius 2-án több mint 100.000 ember gyülekezett a római Laterán-téren, hogy megünnepelje az Olasz Köztársaság megalakulásának negyedik évfordulóját és a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága stockholmi békefelhívásának aláírására indított országos mozgalmat. Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkára a nagygyűlésen felszólalva, arra kérte az olasz népet, hogy adjon meg minden támogatást a stockholmi békefelhívás aláírására indult mozgalomnak és meggyőződését fejezte ki, hogy a béke sokmillió hívének, akik az egész világon felemelték szavukat, sikerül törvényen kívül helyezniük az atomfegyvert, amely eddig az imperialisták kezében a népek megfélemlítésére szolgáló legfőbb eszköz volt.

EMLEKTÁBLÁT HELYEZTEK EL MOSZKVA-BAN
KALININ HALÁLÁNAK
NEGYEDIK ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

MOSZKVA. — (Agerpres.) Junius 3-án Mihajl Ivánovics Kalinin, a Bolsevik Párt és a szovjet állam vezető férfia, Lenin és Sztálin hűséges harcostársa halálának negyedik évfordulója alkalmából Moszkvában márványtáblát avattak fel. A márvány emléktáblát a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének volt fogadószobájába bejártára fölött helyezték el, ahol negyedszázadon keresztül Kalinin fogadta a dolgozókat, akik különböző kérdésekben kérték tanácsát.

Az emléktábla felavatása alkalmával megtartott gyűlésen Mihail Jasnov, Moszkva város szovjetje végrehajtó bizottságá-

nak elnöke ezeket mondta:

— Ez az emléktábla állandóan Mihail Ivánovics Kalininra emlékeztet, akinek emléke örökké élni fog a szovjet nép lelkében. Kalinin élete és tevékenysége, amelyet a nép jóléteért áldozott, az a példa, amely állandóan lelkesít bennünket a kommunizmus győzelméért vívott harcunkban.

NEGYSZÁZ ÉVTELŐS
IRTA ALÁ AUSZTRIA-
BAN A STOCKHOLMI
BÉKEFELHÍVÁST

BÉCS. — (Agerpres.) Sajtójelentések beszámolnak arról, hogy Ausztriában több mint 250.000 ember írta alá a stockholmi békefelhívást.

Felső-Ausztriában és Vorarlbergben számos katolikus lelkész és a különböző egyházak rendek lelkészei csatlakoztak a béke hívei mozgalmához.

A június 11-én Bécsben megtartandó ausztriai békehívek első kongresszusa tiszteletére Karintiába és Vorarlbergbe elindultak az első „békestaféták”. Ezek a békestaféták azon a napon érkeznek majd Bécsbe, amikor a Béke Hívei kongresszusa megkezdí munkálatait

Röviden

PÁRIZS. — (Agerpres.) A L'Humanité című lap jelenti, hogy az elmúlt héten „Amerika Hangja” különleges interjúja felajánlotta mikrofonját Titonak a belgrádi vöröskezű diktátornak. Ismeretes, hogy Tito megtiltotta a stockholmi békefelhívás terjesztését Jugoszláviában és az atomfegyver betiltásáért folyó kampányt. Tito — követve amerikai gazdáinak utasításait — kijelentette, hogy nem áll fenn a háború veszélye. A belgrádi amerikai ügynök mindvégig kerülte, hogy az atomfegyver megtiltása és törvényen kívül helyezése ellen szóljon. Beszédében azonban azt a kijelentést merészelté tenni, hogy „nincs értelme” a világ becsületese emberei által folytatott békeharcnak.

TEL AVIV. — (Agerpres.) A „Col Haam” című lap jelentése szerint Izrael szakszervezeti tanácsa hatálytalanította mindazokat a tengerparti üdültetéseket, amelyeket a társadalombiztosító orvosai beteg munkásoknak és munkásoknak írtak elő. A közlemény cinikusan megjegyzi, hogy ezt a határozatot azért hozták, „emeljék az izraeli pénz értékét és eleget tegyenek a pénzügyminisztérium kívánságának”. Míg tehát a beteg munkások kénytelenek lemondani kezeltségükről, Izrael polgársága az ország fényűzően berendezett üdülőhelyein vagy külföldön nyaral anélkül, hogy arra kérnék őket: mondjanak le üdülésükről „az izraeli valuta megerősítése” érdekében.

LONDON. — (Agerpres.) Nagybritannia gyarmati minisztériuma a képviselőházban bejelentette, hogy az angol kormány a borneoi vadon élő törzsek közül besorozott katonákból álló újabb hadosztályokat küldtő a Malajföldre. Ez nem az első eset, amikor Nagybritannia a gyarmati szabadságmozgalmak ellen ilyen „katonákat” vet harcba.

BEIRUTH. — (Agerpres.) A Libanban megjelenő újságok hírekét közölnék az angol-amerikaiak közelkeleti hadászati terveivel kapcsolatban. Ezek a tervek elsősorban Irák, Transzjordánia, Arabia és Libán területén létesítendő haditámaszpontok építésére, valamint a Földközi Tenger keleti partvidékein építendő autótúthálózatra vonatkoznak.

A Libanban megjelenő újságok jelentése szerint ezeket a terveket már a gyakorlatban is kezdik megvalósítani.

Dohányon vett kapitány

A SCSEBASOV ÉS ADUJEV NAGYOPERETTJÉNEK
BEMUTATÓJA A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR OPERÁBAN

„Ha ketten csinálják ugyanazt, az nem ugyanaz”, — mondja egy régi közmondás. Valóban: ha például polgári zenészek és szövegírók „komponálnak” meg egy operettet, akkor az a burzsoá társadalom torz ábrázata tükrözi vissza, a burzsoá erkölcs iazaságát, a polgári gondolkodás korlátosságát és romlottságát bizonyítja. Az operett műfaját a polgári zenészek és szövegírók teljesen lejáratták. Ezt a tartalmában és zenei vonatkozásában egyaránt népi műfajt népszerűsítették, urak herék, felülletes és sekélyes lelkületű nyárs-polgárok üres szórakozásává züllesztették.

A világ leghaladtabb kultúrájának, a szovjet kultúrájának kellett jönnie ahhoz, hogy az operettet, — mint minden más műfajt, — úgy tartalmában, mint formájában megújítsa, a dolgozó nép közkincsévé tegye. A szovjet zenészek, amellyel, hogy a könnyebb, de tartalmas vígoperák színvonalára emelték ezt a polgári zenei vígkéket által kompromittált műfajt, a szövegírók íróra is azt a feladatot rótták, hogy a valóságos életet vigyék a színpadra és szövegírók hiteles embereket mozgassanak. Azt kívánták, hogy társadalmi problémákat szólaltassanak meg alakjaikon keresztül. A „Dohányon vett kapitány” szövegírója is olyan színvonalas alkotás, mely zenei alafestés nélkül, mint önálló vígjáték is megállná a helyét. A színes, változatos, könnyedségében is tartalmas muzika nem kíséri, de aláhúzza, még elevebbé, még jellegzetesebbé teszi a szövegíró osztyárharcos mondanivalóját. Történelmi hűséggel (Puskin és Alexej Tolsztoj elbeszéléseinek, illetve regényeinek alapján) mondja el annak a dohányon megvásárolt jobbágyfiúnak történetét, aki Nagy Péter cár idejében ura gazdái elnyomása és megalázása ellenére, tehetőségével hajóskapitánnyá küzdött fel magát. A cselekménynek azonban inkább az a lényege, hogy megmutassa az egykori orosz jobbárság feneketlen gazságát, önzését és korlátatlanságát, a Nagy Péter cár korabeli feltörekvő polgárság osztyályjellegét, a haladószelemű orosz cár küzdelmét országa elmaradottsága ellen. Az operett zenéje is ennek a küzdelemnek ad magas művészi színvonalon hangot. Tele van bűbajos orosz népi dalmotívumokkal táncokkal, amelyek nem öncélúan „szépek”, hanem azért, mert híven jellemzik a kort, kifejezik azoknak a figuráknak érzelmvilágát, amelyek a szövegíró cselekményét bonyolítják. Iván, a jobbágyfiú szabaddala és a harmadik felvonás munkahimnusa minden dolgozó nép, a világ minden elnyomott osztyályának érzéseit, vágyait, álmait kifejező remekbe készült alkotás.

Operánk vezetőit elismerés illeti azért, hogy dolgozóinkkal siettek megismertetni ezt a szovjet operettet, amely a mi színpadunkon is visszaszerelte az operett művészi becsületét. A sietés szükség-szerűen bizonyos mértékű elsi-

téssel is járt: a rendezésben és az előadásban megérett, hogy megérett, sőt tullesztett munka eredménye. Ezt azonban az ismétlések során kijavíthatják.

A rendező, Jordáky Lajos, odaadó munkájával elérte, hogy az operett magasszínvonalu mondanivalója csaknem egészében felszínre került, hogy a szövegíró osztyárharcos tartalma megfelelő hangsúlyt kapott és a színészek, énekesek játéka realista volt. A segédrendező: Bán Kató és Harag György érdeme, hogy a darab játéktípusa egységes és korszerű volt. Értékes munkát végzett Földvári Ernő, a tehetséges fiatal karmester. Vezetője lendületes, precíz, kiválóan gondos volt. Operánk vezetőségének érdeme az is, hogy az operett főszereplőinek tekintélyes részét, fiatal, eddig még csak az énekarban dolgozó énekesekből válogatta ki és ezzel megnyitotta az utat az új káderek érvényesítése felé. Az Iván (a jobbágyfiú) szerepét éneklő Gáspár István tehetséges énekes. Különösen nagy hatást ért el Szabadság-dalával. Ljuba, Iván partnere szerepében Jánosy Zelma tett bizonyosságot szóloénekesnői rátermettségéről. Színpadt mozgása még bizonytalan, ezt azonban gyakorlattal leküzdheti. A rendező hibájául kell felírni, hogy Sebess Péter (Szvinyin) szabadjára engedte, aminek az lett a következménye, hogy az egyébként tehetséges fiatal színész hülyének ábrázolta a gógos, gonosz, korlátolt bojárju alakját. Sass László a kalmár szerepében kitűnő alakítást adott. Papp József — a másik kalmár — inkább bojárra, mint kereskedőre emlékeztetett. Székely Károly (Imbrahim) kissé merev magatartása ellenére is élővé tette a néger származású cári tiszt alakját. Varga László a második felvonásban élettelenül, megkapóan énekel egy meleg, színes melódiaju dalt. Értékes új énekest ismertünk meg Bende Lászlóban, aki a holland kapitányt játszotta sok humorral és közvetlenséggel. Keresztes Kató Ninicke-je tele volt frissességgel, színnel és temperamentummal. Márky Alfréd ismét tulzásokba esett. Bán Kató mint francia márkli, realisztikus játékkal tette ellenzenessé az arisztokrata osztyálygőgöt. Partnere, a Diana szerepében fellépet Polly Ági azonban élettelenül játszotta szerepét. Kovács Irén, aki élővalban énekesnő, a gógos bojárszönyv alakját valóságghűen, sok erővel játszotta. Akáki udvarmester szerepében Szendrei Mihály egyszerűségével, közvetlenségével hatott. Nagy Péter cár alakját Halász Géza erőteljes, jól átgondolt játéka tette élővé. Mennessy Erzsébet melegtónusu hangjával, Timkó Edit temperamentumossal, bőhumoru játékkal járult hozzá a bemutatás sikeréhez. A változatos, színes, hatásos balettszámok jó betanításáért és kivitelezéséért Wiesner, Pintér, Dombó, Jakabcsu táncosokat, illetőleg balettmestereket illeti az elismerés. A sikerhez az ének- és a balettkar lelkiismeretes munkája nagyban hozzájárult.

SALAMON LÁSZLÓ

Ahol még az imperialisták jármát
nyögik

I

Részlet N. Glatkov Pakisztánban című utijegyzetéből. Megjelent a „Novoe Vremja” 20. számában.

Pakisztán fővárosába, Karatsibe érkezünk. A repülőtérrel a városig sávár utazunk keresztül. Sárgásszínű homok mindenfelé. Schol egy fa, egy bokor. Az autót szélén kaktuszokhoz hasonló bogáncs nő. A repülőtér közelében néhány villát fedezünk fel, köréjük örökzöld fát ültettek. Itt lakik a repülőtér angol személyzete.

Karatsi tulnépesedett keleti város. Közigazgatási és kereskedelmi központja Pakisztánnak, politikailag

AZ ORSZÁG TŰZFÉSZKE.

A város Sindh körzetében fekszik. Itt a székhelye Pakisztán kormányzójának, Khvadsa-Nasimuddin-nak, Palotája hatalmas zöld kertben áll, amelyet kőkerítés szegélyez. A fal mentén, minden 50 méterre őrség áll, Karatsiban található még Liaquat Ali Khán, miniszterelnök és a kormányzó más minisztereinek székhelye. Itt van az állami bank is, Állam banknak hívják, de magántulajdonosok kezében van. Közvetlen a bank szomszédságában a törvényhozó tanács székháza áll, ahol a minisztertanács és a kormány tagjai működnek. Az ezzel szemben lévő épületben a minisztériumok egész sora van. Ettől nem messze, a McLeod Roadon található a gyapottözsde: Nyugat-Pakisztán kereskedelmének szíve.

Hogy Karatsinak mennyi lakója van, azt pontosan nem lehet megállapítani. Ugy egymillió fölül lehet, de lehet, hogy másfélmillió lakosa is van. A városnak ninesenek külvárosai. A központ épületei alacsonyak, többnyire egyemeletesek. A legélénkebb utcája a Bunder Road. Ez régi és új részből áll. Az új részt falak szegélyezik. Itt laknak a gazdagok, s itt találhatók a követségek és a konzulátusok.

Az utca régi részén, ahol névényzet nines, Lottók találhatók és számos cégnek az irodái. Európáink és amerikaiak ritkán jönnek az utca e részébe.

Itt mindenféle kapható az egymás mellett felállított bódékban, vagy boltokban. Az árak majdnem kivétel nélkül külföldről, Angliából vagy Amerikából származnak. A reklám-falák — amelyek akár Dunlop gépkocsibroncsot, vagy Philips fogkrémet dicsérnek — angol nyelvűek.

A KÖZLEKEDÉS

igen primitív. Az egyfogatu kocsik mellett a fő forgalmi

eszköz a pedicel. Ez háromkerékű jármű, két hátsó kereke között ülés van, két ülés az utasok részére. Tulajdonképpen mechanizált riksa ez, amelyben nem fut a vezető, hanem pedáloz. Ez nagyon nehéz munka, főképp, ha testes utasai vannak. S meg nehezebb, ha emelkedik az út, vagy ha szél ellen visz. A vezető izzadva, lihegve tapossa a pedált, mialatt utasa sétapálcaival vagy öklével veri a hátát, hogy gyorsabban iramra bírja. Lealázó és nyomasztó látvány ez. Harmine évnél idősebb vezetőket nem látunk. Az emberi erőt túlhaladó munka körülsírba viszi a riksa vezetőjét.

Karatsiban kevés az autóbusz. A Bunder Roadon sineken kis dieselmotoros kocsik közlekednek. A szállodák, az állomás és a repülőtér közelében taxik állnak, ezeket főképp külföldiek használják.

Karatsi a kereskedők, kiskereskedők városa, de városa a koldusoknak, a hajléktalanknak, a munkanélkülieknek is, akik naphosszat munkaalkalomra lesnek, vagy adományokra vadásznak.

Dus, örökzöld lombok között látunk egy szép emeletes villát. Ismert kapitalistáé, a Habib bank igazgatójé, amely Pakisztán legnagyobb bankja. A házban tökéletes kényelem: villany, vízvezeték, csatorna, villanyzellőzetés. Nem messze a villaktól inganak a szélben a szegények kunyhói. Nem is kunyhók ezek, három-négy faldobevert cölöphöz 5-6 jutásák képezi a tetőt és a falakat. Ezek az ugynevezett lakóhelyek

EGÉSZ VÁROSNEGYEDIKET KÉPEZNEK.

itt laknak a rongyokba burkolt és becsett mellü munkanélküliek.

Hajléktalanul suhan az úton egy borvörös Cadillac gépkocsi. Gyönyörű lakkozása visszaveri a nap sugarait. A kocsi a Dost Mohammad Ishag cég tulajdonosa és több mint 20 ezer rupijába került. Ilyen összeget a munkás vagy a tisztviselő, aki havonta 40 rupiát keres, még 40 év alatt sem tudna összehozni. A kocsiban a cégfőnök trónol. Ma péntek van. Hoz Bay-ba utazik, Karatsitól 15 kilométerre, villájába — strandolni, pihenni. Mikor éjszaka visszatér, a kocsit fényezésű szomorú jeleneteket világitanak meg. Az aszfalton százszámra fekszenek az emberek, munkanélküliek, zsákkal betakarva. Egész családok alszanak így, férjek, feleségek, gyermekek az aszfalton.

(Folytatjuk.)

Szorocsinci vásár

(A POPULAR ÉS VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ BEMUTATÓJA)

Gogoly műve — melynek operaváltozatát nálunk az Állami Magyar Opera mutatta be — filmen is lenyűgöző hatása. A kievi filmgyár vitte vászonra a régi Oroszországban játszódó falusi történetet, melyben a szerző a gony eszközével teszi neveltségessé a babonát s ugyanakkor, mint haladó elemet, a történet fiatal hőst állítja elének. Ez a hős a maradi és tudatlan világban a haladást, a jövő felé lendülést jelenti. Természetes hát, hogy rengeleg bonyodalom és vidámság után — miközben egy egész falut megszabadít az ördögtől való babonás félelemtől — elnyeri szépséges menyasszonyát.

A gyönyörű színes film szereplői jellemző falusi típusok s hűséggel érzékelteik a cári Oroszország elmaradott, babonáktól terhes falusi életét. Ugyanakkor szerepel benne az

új, a haladó, a babonákat kinevelő és leleplező fiatalok, amely Gogoly művében az elővendő új időket, a régít elsőpró haladást érzékelteti.

E téma a filmen teljes szépségével bontakozik ki. A folyóparti falu mozgalmos élete, különösen a film első részében. — a vásári jelenetekben — az eleven élet erejével hat. Élnek a tinusok s a rendezés művészi tökéletessége, a színészek realista játéka, a természeti felvételek színes szépsége maradvány álmennvé teszik ezt a kiváló szovjetfilmet.

Kavargó, színes falusi jelenetek, népi táncok teszik teljessé e film sikerét, amelyben izes humorral átszőtt cselekmény tartja állandóan ébren a néző érdeklődését. A filmnek a bemutatón igen nagy sikere volt.

A római katolikus papok és hívők tömegesen csatlakoznak a marosvásárhelyi felhíváshoz

A munkásosztály érdekeit, Népköztársaságunk felvirágztatását szemelőtt tartó becsületes római katolikus papok és egyháztanácsosok nagy számban vallják magukat a Szovjetunió vezette békétábor rendíthetetlen harcosainak. Ezen elhatározásukat a jóhiszemű lelkészek a stockholmi békefelhívás aláírásával és külön nyilatkozatokkal támasztják alá.

Ilyen nyilatkozatokat adtak újabban: „Csatlakozom a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának stockholmi felhívásához. Híve vagyok a békének. Ohajtom a római katolikus egyház és a Román Népköztársaság közti békés megegyezést.”

Dénes József, Hajdu Alajos,

fr. Gergely Emil, fr. Lőke Pascal, Fogaras.

A STOCKHOLMI BÉKE-FELHÍVÁS AZ EGÉSZ EMBERISÉG JAVÁT SZOLGÁLJA

Hiszem, hogy a béke egyik léncszemét képezi a katolikus lelkészek marosvásárhelyi határozata, amelynek célja a Román Népköztársaság és katolikus egyházunk közötti viszony rendezése Alkotmányunk szellemében.

Zimándujfalu (Arad megye), Dr. Nagyhalmágyi Sándor eszperes-lelkész.

SZIVBŐL AZONOSITJUK MAGUNKAT A MAROSVÁSÁRHELYI HATÁROZATTAL

„Alulirott, mint az erdőszent-

györgyi római katolikus egyházközség gondnoka, községünk híveinek nevében is őszintén örömmel fejezem ki afelett, hogy papjaink és egyházvezető férfiaink a marosvásárhelyi országos békeértekezleten egyöntetűen csatlakoztak a stockholmi békefelhíváshoz.

Hasonló öröm tölti el lelkünket azért is, hogy papjaink őszintén óhajtik egyházunk és kormányunk között a békés viszony sürgős rendezését és egyházunknak a RNK törvényeinek kereteibe való beilleszkedését. Ezt mi is szívből akarjuk és azonosítjuk magunkat a marosvásárhelyi határozattal.”

Erdőszentgyörgy (Udvarhely megye), Deress József egyházgondnok.

Harc a több kenyérért Szőkefalván befejezték a gyomirtást

SZŐKEFALVA. — (Levelezőnkől.) Kisküküllőmegyei községünk ideiglenes bizottsága a Román Munkáspárt utmutatásai alapján alapos munkatervet készített a gyomlálási, kapálási munkálatok sikeréért, valamint a terménybegyűjtés teljesítéséért. A munkaterv előkészítésével egyidejűleg megmutatta azokat a feladatokat, amelyek a mezőgazdasági munkálatok ideje alatt a dolgozó földművesekre hárulnak. Így minden dolgozó földműves tisztában van azzal, hogy a terménybegyűjtés sikere a dolgozó életszinvének emelését, a békéért küzdő emberek harcának sikerét biztosítja.

A gyomirtási munkálatok elvégzésére mozgósítanak a tömegszervezetek irányítói, utcafelelősei is. A kultúrthozban rendszeresen népszerűsítik a szovjet kolhozparasztok munkamódszereit s azokat az eredményeket, amelyek megmutatkoznak házában az állami és kollektív gazdaságok dolgozóinak munkájából. Felvilágosító és mozgósító munka eredményeképpen községünk dolgozói a gyomlálásokat befejezték s lendületes munkát végeznek a kapálási terv teljesítéséért.

Pataki János

Aranyosszentmihályon készülnek az aratásra

ARANYOSSZENTMIHÁLY. — (Levelezőnkől.) Tordamegyei községünk dolgozó földművesei szorgalmas munkát végeznek az állami terv reájuk eső részének teljesítéséért, tulszárnyalásáért. Munkájuk sikerhez vezetett, mert az őszi szalmagabona tisztán, gyomtól mentesen diszlik a határban. A tavaszi vetésekben a gyomirtást 70 százalékban teljesítették. A krumpli kapálását először 100. másodsor pedig 18 százalékban teljesítették. A munkálatokban Bálint Samu, Szabó András és Gadó Géza szegényföldművesek haladnak az élen.

A tavaszi munkálatok teljesítésében nagy segítségünkre volt a szövetkezet, amely a mezőgazdasági gépekkel nem rendelkező szegény földműveseknek kevés használati díjért gépeket, szerszámokat osztott ki.

A nyári munkára való előkészületek is megtörténtek. Községünkben három eszplógép van, amelyek megjavítva várják a eséplési munkálatok megkezdését. A pártszervezet irányításával a tömegszervezetek irányítói, utcafelelősei komoly felvilágosító munkát végeznek, hogy a begyűjtési munkálatok a RMP KV és a RNK minisztertanácsa határozatának megfelelően történjenek.

Szentgyörgyi Ilona

Gépesített gabona-, hus- és tejgyárak

A Szovjetunió szovhozairól tulszárnyalás nélkül el lehet mondani, hogy azok valóságos gépesített gabona-, hus-, tej- és egyéb — az inar céliait szolgáló — nyersanyag gyárak. A teljesen gépesített szovhozok néldaképpül állnak a dolgozók előtt, mert legjobban elődottak meg a szocialista rendszerű mezőgazdasági termelés kérdéseit.

Az egyik legjobban megszervezett szovhoz a „Vörös Tisztás” Moszkva közelében fekszik. Ebben a szovhozban a fejőrök évenként átlag 4800 liter tejet fejnek egy-egy tehénből! A takarmányozás és a fejés gépesítése nagy ugrással emelte a hozamot és a szovhoz egyre több tejet, vaját, húst és egyéb terméket szállít Moszkvába. Az elmúlt évben kivétel nél-

kül valamennyi szovhoz emelte a termelékenységét. Most különösen nagy gondot fordítanak a szovhoz-állattenyésztés fejlesztésére. 1951 végére 5 millió 700.000 szarvasmarha, 13 millió 470.000 juh és 5 millió 600.000 sertés lesz a szovhozok állatállománya.

Ugyanakkor a szovhozok állatállományának 90 százalékát már fajállatok alkotják. Ezzel elérik, hogy a termékek mennyisége és minősége felülmúljon minden eddigit.

A szovhozok dolgozói egymásután vállalják munkaversenyük lendületének fokozását. Valamennyien a kommunizmus építésével hazájuknak és népüknek használnak, ugyanakkor a jól végzett munka nekik is meg hozza a sikert és dicsőséget.

A mezőmehesi szegény- és középparasztkok a boldog élet útjára léptek — kollektív gazdaságot alakítottak

A Kolozsmegyei dombok között kigyózó földuton vastag porfelhő kavargó, majd ezüstös szímben száll alá a dunsóvészű buzavetésekre. Az ut kétoldalán az állami gazdaság földje nyulánkozik, egészen a dombok pereméig. A kalászbazókkent buzatábla hatalmas óceánként hullámzik, több kenyeret, bőségesebb életet ígér a dolgozóknak. Régen Kendeffy Lajos „méltóságos ur” tulajdona volt ez a föld. Több mint 500 holdat kitevő terület hasznából gondtalanul élt, s a dolgozók, akik reggeltől-estig izzadtak a mezőn, éheztek, nélkülöztek, rongyos ruhákban jártak.

A falu másik szélén

KESKENYSÁVU FÖLD-DARABOCSKÁK

tarkálanak. Ez a mezőmehesi szegény- és középparasztkok földje. Az agrárreformkor osztották szét a dolgozók egymás között, mert a Párttól jött az irányító, biztató szó, hogy „azé a föld, aki megműveli”.

A dolgozó földművesek állatállománya kevés volt, s mezőgazdasági szerszámaik kezdetlegesek. A földosztás után is csak gürcöltek. Látástól-vakulásig dolgoztak a nadrágszíjhoz hasonló földdarabokon. Sokszor irigykedő szemekkel nézték az állami gazdaság dolgozóinak munkáját, akik szovjet módszerek szerint tudományosan, gépekkel művelték meg a földet. Néha egy-egy munkamódszert ellestek tőlük, de alkalmazni nem tudták, mert tudományos mező-

gazdálkodást csak kollektív munkával, nagykiterjedésű földeken lehet végezni. Látták, hogy valamit tenniük kell boldogabb jövőjük megteremtéséért.

MEGKEZDTEK A SZERVEZŐ MUNKÁT

A falu öntudatosabb dolgozói gyakran eljártak a gyűlésekre. Az esti tanfolyamot, olvasókörieket is rendszeresen látogatták, s szorgalmasan tanulmányozták a szovjet tudományos mezőgazdálkodás módjait. A kultúrthozban többször összegyűltek, hogy fokozzák tudásukat, amely nélkül nem teremthetnek könnyebb életet maguknak. Megnézték a hozzájuk érkező üzemi dolgozók kultúrscsoportjainak előadásait is. Most már világosan látták, hogy a nyomorúságból egyetlen kivezető út létezik, amelyet a Párt mutat meg nekik. Szervezkedni kezdtek. Egy kis csoport minden este összegyűlt a párt házában, megvitatták a tennivalókat. Másnap a mezőn, az utcán vagy a szövetkezetben rokonok ismerőseik között elmondották a Párt tanításait. Dan Teodor, Szabadi Árpád és még többben házról-házra jártak s megmagyarázták a dolgozóknak, hogy a kollektív munkával megszabadulnak a nehézségektől, cselekvő harcossal lehetnek a békeszerető népek hadseregének.

Dan Teodorék munkája nem volt könnyű. A kulákok rémhírterjesztésekkel gátolták a szervezést. Nemes Teodor, Lukács Károly, Stubea Florián, Török András, Bozdean Petru kulákok és

társaik háborús híreket terjesztettek a faluban. De hiába mesterkedtek, a dolgozó földművesek visszaverték kísérletezéseiket.

A mezőmehesi dolgozók gyakran meglátogatták az állami gazdaságot s felkeresték a kendillőnői viszolyai kollektív gazdaságokat is. Ott meglátták azt, hogy a kollektív gazdaság tagjai

BOLDOG ÉLETET ÉPITENEK.

Igy a kezdeményező csoport ereje növekedett s június 4-ig 75 dolgozó földműves-család iratkozott fel a kollektív gazdaság listájára.

Június 4-én Mezőmehes község felett a nap is szebben ragyogott, mint máskor. A dombok mögül kibújva, aranyos sugarakkal árasztotta el a dolgozó embereket, a falut a házakon lengedező vörös zászlókat, a határban a több kenyeret ígérő buzatáblákat. A dolgozók már kora délelőtt igyekeztek a gyűlésre, hogy ünnepélyesen aláírassák a kollektív gazdaság alapszabályzatát. A terem zsufolóságig megtelt. Néma csendben hallgatták a szónok beszédét s közben hatalmas tapsviharral éltették a Szovjetuniót, annak zseniális vezetőjét, Sztálin elvtársát, s a Román Munkáspártot. A gyűlésen látták, érezték a dolgozók, hogy a Párt biztos uton vezet a békeszerető emberek harcát. A kollektív gazdaság alapszabályzatát örömmel írták alá, majd sorraik közül megválasztották a vezetőket. Biznak abban, hogy Dan Teodor, Szabadi Árpád, Loncan Petru, Ciper Nicolae, Muresan Andrei, Moldovan Sia és Ciutlaus Petru ezután is a dolgozó nép érdekeiért harcolnak, küzdenek.

Ujtás a versenyek tökéletesebb kiértékelésére

KOLOZSVAR. — Továbbra is lendületesen folytatódnak a szocialista munkaversenyek a „Romania Muncitoarea” kendőgyárban. A dolgozók közül 82-en állanak egyéni versenyben. Szerveztek ezenkívül három csoportversenyt is. A gyár versenyfelelőse, Magyar József értékeli ki havonta a versenyek eredményeit. A versenyek eredményeit nehéz kiszámítani, de azért ez rendszeresen történik, mert a pártszervezet irányításával a szakszervezet minden támogatást megad Becek Imre technikai versenyfelelősnek. Becek Imre kezdeményezésére újfajta módszerrel értékelik ki a verseny eredményeit.

A grafikonról tiszta képet kap minden egyes munkás a verseny menetéről saját és munkatársai eredményeiről.

A versenyeket a következőképpen értékelik: az eredményekért jó és a hibákért, valamint mulasztásokért rossz pontot kap minden dolgozó. A nem teljesített órákért 4 rossz pont jár.

Ha valaki selejtes árut készít, akkor kiszámítják, hogy hány órát dolgozott az anyag kikészítésén s hány százalékos a selejt a megmunkált anyagban. Ilyenkor óránként 3 rossz pontot írnak fel. Egy órai késésért 3, a munkaméret be nem tartásáért 2, a nyersanyag és üzemanyag

pazarlásáért 3, a gép hanyag kezeléséért 6 és a gép észszerűtlen felhasználásáért 8 rossz pont jár.

Minden egyes túlhaladt munkaóráért 3, a munkaméret rendes betartásáért 1, a minőség javításáért 1, új munkamódszerek bevezetéséért 1—10-ig, a gépek jókarbantartásáért 2, a nyersanyag és üzemanyag megtakarításáért 1 és a gépek észszerű kihasználásáért 5 jó pont jár.

A versenybizottság pontozza az egyéni és a csoportversenyek eredményeit. Így tiszta képet kap minden egyes dolgozó a verseny menetéről és eredményeiről, de csak havonta egyszer. A versenyek eredményeit ugyanis nem lehet kiértékelni minden 10 vagy 20 napban, mert hiányzik a gépekről a méterszámláló óra s ez nehezíti az eredmények kiszámítását. A méterszámláló órák rövidesen felszerelik, ugyanis rajzat már elkészítette Becek Imre. Ez lehetővé teszi a napi eredmények százalékos kiértékelését.

Akkor a versenyzellemben dolgozó Morar Mária, Dózsa Katalin és Belényi Ilona élmunkások normatulszárnyalásukat pontosan tükrözi a grafikon s erről példát vehetnek majd azok, akik lemaradtak.

Előrujuk, hol történt...

A bonyodalom azzal kezdődött, hogy a munkásvédelmi osztály vezetője körlevelet fogalmazott, amely körülbelül így szólt: „A vállalat étkezdéi kötelesek azonnali hatállyal beszüntetni az ebédek és vacsorák esetenkénti ki szolgáltatását...”

A kantinevezetők — mert a vállalatnak több étkezdéje van — többek között elleneztek s a kocszosok a vállalat dolgozóit is helytelenítették a rendelkezést. Az osztályvezető azonban meggyőződően arról, hogy egyszerűbb ötlete nem is támadhatott volna az étkezdék működésének megjavítására, elégedett mosollyal zárta a vitát s bár néha álmlában éhes szájak vonultak el előtte, hogy ebéd helyett bekapják s eltüntessék, mint izletes falatot, kedélyét mi sem zavarta mindaddig, míg

a véletlen „bosszút” nem állott rajta. Történt ugyanis, hogy azon a nevezetes napon — kevésbé nevezetes az osztályvezető számára — az első számú étkezdéje felelőse épp javában irányította az ebédkiosztás műveletét, amikor betoppant az osztályvezető és pontosan feléje tartott. Röviden szólt Sietős dolga akadt, s nem érá hazamenni. Inkább elfogyasztana itt egy ebédet. Mivel az étkezdéfelelős ugy vélekedett, hogy a rendelkezés általános érvényű és mindenkiire kötelező, azt találta mondani, hogy a legnagyobb sajnálatára nem teheti meg, mert épp maga az osztályvezető szüntette be a „folyást” ebédek s vacsorák ki szolgáltatását.

A kérdés, mármint az osztályvezetőnek a „folyást” ebéd kiadása iránti kérés tehát nem

teljesített, s így gyomra is üresen maradt, ha ugyan máshol meg nem töltődött, mintahogyan a körlevél kibocsátása után számos munkásgyomor is kénytelen volt nagyobb összegért máshol telitődni s ezzel egyidőben az étkezdék létszámában is csökkenés következett be.

A gyomor ugyan üresen maradt, de nem így a vállalat központjában lévő falujság amelyen bár kissé rövidebben mint itt, de azonos eseménvtárgyaló cikk jelent meg a falujság felelős akcióvezető az étkezdéfelelős elbeszélését és a frissesség kedvéért menten helyet keresett a többi cikk között. Amde a cikk csak rövid ideig örvendett olvasottságnak, mert másnap reggelre hűtő helye ma-

radt s aki előző nap nem olvasta, most bosszankodva kereste. Hogy hova lett, ki látta és ki nem látta, azt nem tudni, ezt még homály takarja. Tény az, hogy a cikk eltűnt s e tény annak bizonyítéka, hogy aki eltűntette, annak fajt ottléte. Igen ám, csak hogy kinek furta oldalát az a néhány sor? Erről hallgat a krónika s az esetet még most is homály fedti, ha csak az olvasók ki nem találják, hogy kinek lehetett érdeke a ténykedés végrehajtása. Hogy a vállalat se maradjon ismeretlenül és nevének megtérsése az ott dolgozó munkásokat hozzásegítse a rejtvény megoldásához, elárultuk a cikk történetét s a cikk címét is. A vállalatnál történt, május havában.

(K. I.)

Felépítik a háboru alatt lerombolt házakat Máramarosszigeten

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól) A Román Munkáspárt kezdeményezésére a máramarosszigeti ideiglenes bizottság összehívta a helyi üzemek és vállalatok vezetőit, hogy közösen megbeszéljék a háboru alatt lerombolt és megrongált épületek

helyrehozásának, illetve felépítésének lehetőségeit. A megbeszélés során elhatározták, hogy bizottságot létesítenek, mely megszervezi a házak lebontását és újraépítését, illetve kijavítását. E nagyarányu munkában részt vesznek önkéntes munkával a tö-

megszervezetek, valamint vállalatok és intézmények dolgozói. A rendezvényeken begyűlő összegeket, valamint a felajánlott összegeket a házak rendbehozására fordítják. Az így kijavított lakóházakat a lakáshivatal az arra rászorult dolgozóknak utalja ki.

Az ideiglenes bizottságok munkájából:

Napküzi otthont létesítettek Szőkefalván

SZŐKEFALVA. — A RMP kezdeményezésére a szőkefalvi — Kisküküllő megye — ideiglenes bizottság napközi otthont szervezett.

Patak János levelezőnk beszámol arról, hogy az ujonnan létesült napközi otthon eleinte nehézségekkel küzdött, de a község dolgozóinak támogatásával a nehézségeket kiküszöbölték. A napközi otthon részére kijelölt épületet önkéntes munkával javították ki és látták el a szükséges berendezéssel. A munkálatokban kitűnt Szentgyörgyi András és Bacsó István, akik 45—45 önkéntes munkórával járultak hozzá a napközi otthon létesítéséhez.

LEKÜZDÖTTÉK A JÁRVÁNYT KAPLONYBAN

Kaplony — Szilágy megye —

községben himlő járvány ütötte fel a fejét. Az ideiglenes bizottság a megyei egészségügyi szervek segítségével elejtette annak, hogy a járvány nagyobb méreteket öltsön. Papp Zoltán levelezőnk arról tudósít, hogy az ideiglenes bizottság nem elégedett meg a járvány leküzdésével, hanem a jövőbeni járványos betegségek megelőzéséért a község valamennyi lakójának védőoltását szervezte meg. Az oltást házról-házra járva végezték. Az egészségügyi kampány során komoly segítséget nyújtottak azoknak, akik orvosi kezelésre szorultak.

NÉPPARKOT LÉTESÍTETEK A SZILÁGYMEGYEI ERKÖRTVÉLYESEN

Az erkörtvélyesi ideiglenes bi-

zottság példaadó megvalósításáról számol be Bíró Olga levelezőnk. Az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy a régi kastély romját eltakarítják és helyébe népparkot létesítenek. A dolgozók örömmel fogadták a javaslatot és önkéntes munkával a romokat eltakarították. A parkban a sétateren kívül fürdőt is létesítettek. A fürdőnek vizrel való ellátásához azonban szivó-nyomó motorra volt szükség. Az ideiglenes bizottság a RMP segítségével a fürdő részére szükséges motort megszerezte. Így a község dolgozóinak a sétateren kívül közfürdőjük is van. A népsport fejlesztéséért a parkban sportpályát is építettek. A község dolgozói örömmel üdvözölték az ideiglenes bizottság kezdeményezését és megvalósítását.

S P O R T

Bukarest vizilabda- és Nagyvárad kosárlabdaválogatottja Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Igen mozgalmassá igérkezik Kolozsvár szombat-vasárnapi sportműsora. Olyan gazdag sporteseményben lesz része Kolozsvárnak ezen a két napon, amely felülmúlja az év összes eddigi sporteseményeit. Szombaton délután és vasárnap délelőtt a RNK atlétikai bajnokságok első fordulóját tartják meg az összes kolozsvári egyesületek női és férfi senior és ifju-

sági versenyzőinek részvételével. Ugyancsak szombaton és vasárnap kerülnek lebonyolításra a női kézilabda bajnokságok döntő mérkőzései. Szombaton este a Lokomotiva—Hadsereg ökölvívő mérkőzésre kerül sor.

Vasárnap délelőtt a Kolozsvár—Bukarest városok közötti vizilabda mérkőzést játsszák le, amelynek keretében több uszószámban rekordjavítási kísérlet lesz. Vasárnap tartják meg Ko-

lozsváron, a Kolozsvár—Nagyvárad városok közötti férfi kosárlabda mérkőzést is. Az NB II. küzdelmei során a KESE labdarugó csapata a szatmári Lokomotiva ellen játszik.

A városi TSB az egyesületekkel egyetemben ma állítja össze a kétnapos sportműsor pontos idejét, hogy az egyes mérkőzéseket és versenyeket melyik pályán milyen időpontban rendezik meg.

Minden versenyszámban győztek a kolozsvári „Fierul” dolgozói a négy város versenyén

A kolozsvári Fierul állami vasúzet sportolói vasárnap Nagyváradon szerepeltek, ahol az Ótélul négyes sportversenyt rendezett, amelyen az aradi Lantul és a temesvári Bánatul állami vasúzetek sportolói is résztvettek. A négy állami vasúzet dolgozói közül a legnagyobb sikerrel a kolozsvári Fierul sportolói szerepeltek. Asztali teniszben Nagyvárad és Temesvár ellen 5:0 arányban, Arad ellen 4:1 arányban győztek. A tekeversenyben Aradot 28, Nagyváradot 27, Temesvárt pedig 22 fa különbséggel

győzték le. Sakkversenyben Temesvár csapatát 5:3-ra, Aradot 7:1-re győzték le, míg Nagyvárad csapatától 5:3 arányban vereséget szenvedtek. Labdarúgásban Aradot 3:1-re, Temesvárt 1:0 arányban győzték le. A Nagyvárad elleni mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött. Végereedményben: 1. Fierul 23 pont, 2. Lantul 12 pont, 3. Ótélul 10 pont, 4. Bánatul 5 pont. A négy város sportolójának találkozója a békéért folytatott harc jegyében folyt le.

A KESE NŐI TÖRVIVÓ CSAPATA SZÉP SIKERREL SZERPELT BUKARESTBEN

BUKAREST. — Vasárnap Bukarestben a vívóidény első női csapatversenye során, a KESE együttese a bukaresti Metalulal mérkőzött. Óriási küzdelem után a találkozót nagy meglepetésre a KESE nyerte meg 13:12 arányban. A KESE csapatában vívott a „Vörös Lobogó” Dermata kitűnő versenyzője, Keszthelyiné is. Győzelmet a következő versenyzők szereztek: Keszthelyiné 4, Szaniszló II. 3, Santoma 3, Hintzéné 2, Bartosné 1, illetve Mia Maglása 5, Iordachescu 3, Magda Maglása 2, Minculescu 2 és Nina Barbu 0 győzelem. A verseny keretében a Metalul 30 munkásvívója jólsikerült bemutatást tartott.

KAPÁSBÓL

TIRANÁBAN 25 ezer néző előtt játszották le az albán-bolgár labdarugómérkőzést, amelyet az albánok szép játék után 2:1 (1:0) arányban nyertek meg.

TEMESVÁRON vasárnap két új országos atlétikai csucs született. Női svéd stafétában a Testnevelési Középiskola (Bociort, Bran, Zavadescu, Licaret) csapata 2:36,8 p idővel ért el új országos csucsot, míg Cojocarui a 2000 méteres síkfutás rekordját javította meg. Az új csucs: 5:54 perc.

Az NB II. első csoportjában Brasóban a Dinamo—Metalul rangadó bajnoki mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött és így a bukaresti Metalul továbbra is vezet 12 ponttal az első csoportban a Dinamo előtt, amely egyvel több mérkőzést játszott: 10 ponttal a második helyen áll.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS a következő 24 órára: Mérsékelt keleti-délkeleti szél, éjszaka derült, napközben változóan felhős égbolt több helyen délutáni záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet 2—4 fokkal emelkedik. Általában egész Erdélyben szép idő.

A VÁRMEGYEI MUNKAERŐ ELOSZTÓ HIVATAL JUNIUS 7-ÉN, ma, szerdán délután 4 órakor a Vármegyei Ideiglenes Bizottság (volt Vármegyháza) nagyeremben ülést tart a munkakönyvek bevezetésével kapcsolatban. Tekintettel az ülés fontosságára, a sajtó útján is felkéri az összes üzemek, intézmények és szövetségek vezetőit a pontos megjelenésre. Az ülésen részt kell vennie az igazgatónak, a technikai káderfelelősnek és az üzemi bizottság elnökének.

APRÓHIRDETÉS

ELADÓK: modern konyhabutor, CAM-römi, 12 lyukas Zephir-kályha, új szalmazsák, szolon, gyermekkabát, kifogástalan ébresztőóra, különböző edények. Traian-utca 5. — HÁLÓSZOBA, cbédli, dukkolt kombinált szekrény, táskairógép, íróasztal, csillárok, eladók. Vörös Hadsereg-utca 18. — TOPOLYAHÁLÓ, ágybáték, nagy konyhakredenc kátrin részére, székek, asztal, szekrény eladók. Fadrusz János-utca 7. emelet. — ELADÓK: kétméter magas falitűkór, ruhamosógép, villany-porszívógép, öntöttvas fürdőkád, 3 négyzetméteres új szőnyeg. Érdeklődni Dobrogeanu Gherca-utca 22, aittó 1. délután 4—5 óra között. — JÓKARBAN levő esőkabát, férfi lóden, női kosztüm és ruhák eladók. Sincal-utca 3. házasternél, 12 és 3 óra között. — JÉGSZEKRÉNY, egyajtós eladó. Masaryk (Hosszu)-

Színház Mozi — Opera

A MÁROSVÁSÁRHELYI ÁLLAMI SZÉKELY SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MŰSORA: Junius 7-én, szerdán este 8 órakor: „AZ ELVESZETT LEVÉL” (Allami Magyar Színházban). Junius 8-án csütörtök este 8 órakor: „KISPOLGÁROK” (Román Nemzeti Színházban). Junius 9-én, péntek este 8 órakor: „AZ ÉSZ BAJJAL JÁR” (Allami Magyar Színházban).

MOZIK MŰSORA:

NÉPMOZGÓ (POPULAR): A SZOROCINCZI VÁSÁR. Előadások:

5. 7. 9. Vasárnap délután 3 órától. MAXIM GORKIJ: Nyári szünet. CAPITOL: AZ EGÉSZ VILÁG. NET. ENEKEL ÉS TÁNCOL. MUNKÁS MOZGÓ: AZ EGÉSZ VILÁG. NET. ENEKEL ÉS TÁNCOL. Előadások: 5. 7. 9. URANIA: Nyári szünet. YÖRÜS CSILLAG MOZGÓ: A SZOROCINCZI VÁSÁR. „UJ IDŐK” MOZGÓ: Román nemzeti táncok. — A vér. — Látszólagos halál. — Balhas. — Fenséges hegyek tartománya. — Repin-festmények.

UZINELE CHIMICE TURDA

alkalmaz:

5 lakatost, 2 esztergályost, 1 ácsot, 1 asztalost, 1 vízvezeték, gáz- és csatornázási szerelőt, 1 gépész-, vagy villamosági mérnököt, esetleg almérnököt, 1 vegyész-mérnököt, vagy almérnököt, 2 ipariskolát végzett dolgozót, 1 építési rajzoló, 3 könyvelőt.

VILLANYSZERELŐKET ALKALMAZ

a Kolozsvári Tartományi Villamostársaság.

Jelentkezni a káderosztályon December 30-utca 27. szám.

utca 34, Weltner, délután 1—4 óra között. — KÖTŐKESZÜLÉK eladó. Használatára egy hét alatt megtanítom. Rákóczi-ut 38, I. emelet. — KOMBINÁLT SZOBA, rökámié, disztárgyak, rádió, perzsaszőnyegek, könyvek, festmények, férfi ruhák, leánykaruhák, babyholmik, sportfelszerelések, 35 —41-es bakancs eladók. Dózsa György-utca 12, III. emelet, ajtó 11. — HOSSZUKOCSIS irógép és perzsaszőnyegek eladók. Telefon: 16—96. — IGAZ GYÖNGYÖT elcserélnék körkötőgéppel. Cim a kiadóban. — ELADÓK: szalongarnitúra, könyvszekrény, jogi könyvek, szekrények, székek. Dózsa György-utca 7, I. emelet, ajtó 6. ELVESZETT piros zszorset-bluz, babos, Newyork-épiteltől a városházaig. Becsülletes megtalálójára jutalom ellenében adja be a kiadóba. — ELÁRUSÍTÓTÁRSAT keresek. Széchenyi-tér 3, dohánytözsde.

Mobilier 27.526.26. Actiuni 2.063.25. Materiale, pieste de schimb 14.488. — Diversi debitori 909.13. Pierde 179.458.02. — 516.701.60. Capital social 81.968. — Fond. rez. din reev. patrimoniului 81.701.60. Creditori diversi 353.032. — 516.701.60. — Contul pierdere si profit. Ct. Materiale 1.122.939.43. Ct. Salari 1.707.938. — Ct pierderi din anul 1948 261.532.99. Ct. Reparatii uni curente 157.365. — Ct. Costuri com. ale intrepr. 984.894.03. — 4.234.669.45. Realiz. din serv prestat 4.017.889. — Venituri straine de expl. intre 37.305.90. Beneficiul anului 1946 16.53. Pierdere anului 1949 179.458.02. — 4.234.669.45. — 1949 XII 31. ss. Kiss Martin ss. Avram Vasile, cenzori: Lenkey Kalman, Balogh Árpád, Karácsoni Vasile, ss. contabil, ss. Indescifrabil, Grefa Tribunalului Cluj, Sectia civilo-comerciala. — Dos. Nr. F. soc. 2045. — Nr. F. 7—1950. Prezentul extras se vizeaza de noi, pentru publicare intr'un ziar din localitate. Cluj, la 27 Mai 1950. — Grefier-Sef: (ss) Stefan Gaal.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

1. SAMSONOVICI REGINA, Cluj, Str. Sanatorului Nr. 32, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 928.798 Seria V., eliberat de Chestura Politiei Bucuresti, Circ. 32 cu data de 26 Mai 1940, 2915
2. FOGEL IOSIF, Cluj, Str. Dragalina Nr. 14. Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 1826—1947, eliberat de Politia Cluj.
3. TÓTH BALÁZS, Cluj, Str. Porumbelilor Nr. 17. Buletin de inscriere la Bir. Pop. Nr. 3553—1947, eliberat de Politia Cluj si Livretul Militar, eliberat de C. T. Cluj.
4. KITA ROZALIA, Cluj, Str. Porumbelilor Nr. 17. Buletin de inscriere la Bir. Pop. fara numar, eliberat in anul 1945, de Politia Cluj.
5. RUSU IOAN, Suceag 4 Buletine de inscriere la Bir. Pop. (Rusu Ioan, Rusu Maria, Rusu Maria si Rusu Petru) eliberat de Primaria Suceag, 4 buc. cartele de Imbracaminte, eliberate de Serv. Commercial Cluj. Livretul Militar, eliberat de C. T. Cluj, 2 cartele de membru, (Rusu Ioan si Rusu Petru), eliberat de Coop. „Victoria” Cluj

R.P.R. Trib. Cluj, S. II. Civ. Com. Dosar Nr. 2966—1949. CITATIE. Rusu Ioan si Rusu David din comuna Sanceraiul-Almasului, jud. Cluj, este citat la aceasta instanta, camera Nr. 112 pentru ziua de 8 luna Junie 1950, ora 8 in calitate de parat in proces cu Minist. Apar. Nationale pentru 300.000 lej cap. si acc. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator: (ss) Indescifrabil. Grefier: (ss) Indescifrabil.

R. P. R. Judecatoria de Pace, Satu-Mare, jud. Satu-Mare. Nr. 3428. Dos. Nr. 3428—1950. CITATIE. Czinca Maria fost domiciliata in Budapesta Str. Széchenyi-telep Nr. 528, este citat a se prezenta la aceasta judecatorie in ziua de 15 Iunie 1950, ora 8 dimineata, in calitate de parata in procesul cu Czinca Stefan pentru divort. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator-Sef: (ss) Indescifrabil. Grefier: (ss) Indescifrabil. L. S.

NEPI SORSJÁTÉK

Huzás 1950 június 9-án. Jutalom: 80 öltönyhöz való kiváló minőségű szövet 960 ezer lej. 89450 nyeremény és jutalom 40.960.000 lej. Egy sorsjegy ára csak 100 lej.

HETI LOTO

Junius 5-én kihuzott nyerőszámok: / 1. csoportban: 66, 18, 14, 32, 11 2. csoportban: 68, 48, 76, 35, 20 Prémium az 1. és 2. csoportban 232.536 lej. A 3. csoportban: 116.268 lej.

Világosság

Szerkesztőség Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LAZÁR JOZSEF